

هنری مشونیک

تألیف: سیمون دینویس

ترجمه: روحا چاکار

شعرجهان ...

سرشناسه: مشونیک، هانری، - ۱۹۳۲ م.
عنوان و نام پدیدآور: از سکوت به سکوت / شعرهایی از هانری مشونیک؛
ترجمه‌ی روجا چمنکار
مشخصات نشر: تهران، نشر چشمه، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری: ۷۹ ص.
شابک: 978-600-229-238-4
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتاب حاضر برگزیده‌ای از آثار مؤلف است.
شناسه‌ی افزوده: چمنکار، روجا، - ۱۳۶۰، مترجم
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۱۶ / PQ۲۶۸۱ / ش
ردیف دیویی: ۸۴۱ / ۹۱۴
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۳۳۸۹۹۸۶

رده‌بندی نشریه: ادبیات - شعر غیرفارسی - شعر فرانسوی

از سکوت به سکوت

هانری مشونیک

ترجمه‌ی روجا چمنکار

سرشناس: احمد پوری

لیتوگرافی: ماکرانی

چاپ: دالاهر

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۳، تهران

۵۰۰۰ تومان

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

هرگونه اقتباس از این اثر بدون اجازه‌ی کتبی ناشر ممنوع است.

www.cheshmeh.ir

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۹-۲۳۸-۴

دفتر مرکزی و فروش نشر چشمه: خیابان انقلاب، خیابان ابوریحان، خیابان وسیدنظری، شماره‌ی ۳۵.

تلفن: ۶۶۲۶۱۲۵۲۲-۶۶۲۶۱۲۵۵ دورنگار:

فروشگاه نشر چشمه: تهران، خیابان کریم‌خان زند، نیش‌نیرزای شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷. تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶

فهرست

۹	مقدمه
۱۳	۱. شئی بودیم تا...
۱۴	۲. من نیستم...
۱۵	۳. هر دم...
۱۶	۴. به خلسه می روم...
۱۷	۵. تو این جایی و من این جا...
۱۸	۶. نبض زندگی ام...
۱۹	۷. درختان...
۲۰	۸. دوست دارم...
۲۱	۹. این دم...
۲۲	۱۰. هر چهره...
۲۳	۱۱. این سایه‌ی من است...
	۱۲. من شیشه‌ی صبرم...
	۱۳. با خود می برمت...
	۱۴. سرتاسر زندگی...
۲۷	۱۵. هیچ چهره‌ای...
۲۸	۱۶. فریاد می زنم و...
۲۹	۱۷. پیش می روم از...

۱۸. روزها رنگ‌های ما... ۳۰
۱۹. فریادی می‌بینم... ۳۱
۲۰. من نیستم... ۳۲
۲۱. تورا باز می‌یابم... ۳۳
۲۲. من ما... ۳۴
۲۳. دمِ توست... ۳۵
۲۴. زندگی‌ام تندتر از... ۳۶
۲۵. بودن، بخشیدن است... ۳۷
۲۶. ای ره‌به‌چهری من... ۳۸
۲۷. آتش من می‌کنم... ۳۹
۲۸. من را می‌بینم... ۴۰
۲۹. زیست... ۴۱
۳۰. شب بیرون می‌زند... ۴۲
۳۱. لب‌خندی دیدم... ۴۳
۳۲. هر حرکتِ دیگران... ۴۴
۳۳. درخت... ۴۵
۳۴. به سوی تواز توبه تو... ۴۶
۳۵. ما هر دو... ۴۷
۳۶. نمی‌دانستم که پنجره... ۴۸
۳۷. جهان در اطراف من... ۴۹
۳۸. و حال... ۵۰
۳۹. سر... ۵۱
۴۰. خوشبختی در دست است... ۵۲
۴۱. سرتاسر تویی... ۵۳
۴۲. تمام این سرها... ۵۴
۴۳. از تختِ کنار پنجره‌ام... ۵۵
۴۴. چکه‌چکه... ۵۶
۴۵. وقتی که صورتکی... ۵۷

۴۶. می‌توانم بیش بروم..... ۶۰
۴۷. خود را بازمی‌یابم..... ۶۱
۴۸. زمان را منتظر می‌مانم..... ۶۲
۴۹. می‌گردم..... ۶۳
۵۰. من کلماتم را..... ۶۴
۵۱. مخلوط می‌کنم..... ۶۵
۵۲. اندیشه‌ی من..... ۶۶
۵۳. آسمان در برابر..... ۶۷
۵۴. چرا..... ۶۸
۵۵. می‌بینم..... ۶۹
۵۶. و این..... ۷۰
۵۷. یک بار..... ۷۱
۵۸. کلماتم چون روزها..... ۷۲
۵۹. هر عابر مرد..... ۷۳
۶۰. روشنی..... ۷۴
۶۱. دوروز که در گریزم..... ۷۵
۶۲. باد..... ۷۶
۶۳. و من..... ۷۷
۶۴. وقتی از هم جدایم..... ۷۸
۶۵. هر روز..... ۷۹
۶۶. باید عادت کنم..... ۸۰
۶۷. هر چه بیشتر..... ۸۱
۶۸. فریادهای می‌شنوم..... ۸۲
۶۹. زندگی را بازگو نمی‌کنم..... ۸۳

مقدمه‌ی مترجم

هائوری شمشاد، شاعر، زبان‌شناس، مترجم و مدرس دانشگاه در سال ۱۹۳۲ در پاریس از خانواده‌ی مهاجر از روسیه متولد شد. اولین شعرهایش در سال ۱۹۶۲ در مجله‌ی اروپا^۱ منتشر شد به نام شعرهای الجزایر^۲. مطالعه‌ی زبان او را به سمت ترجمه‌هایی از انجیل^۳ کشاند. در دو کتاب اولش به نام پنج طومار^۴ و برای بوطیقا^۵، به بررسی و کار بر روی مسأله‌ی زبان، تئوری کلی زبان و فن شعر پرداخت و از آن به بعد به عنوان مترجم و تفسیر زبان، دیدگاه‌ها و نظریات خود را در مقالات بسیاری بر روی شعر و زبان ارائه کرد.

اولین کتاب شعرش به نام ضرب المثل‌های اهلیان^۶ برنده‌ی جایزه‌ی ماکس ژاکوب^۷ در سال ۱۹۷۲ شد و همچنین در سال‌های ۱۹۷۳ جایزه ادبی دیگری را دریافت کرد، از جمله جایزه‌ی مالارمه^۸ برای کتاب شعر مسافر^۹ و جایزه‌ی ادبیات فرانسه‌زبان ژان آرب^{۱۰}. او در سال ۲۰۰۹ در پاریس مرد.

او در ترجمه‌ها، شعرها و مقالاتش به طرز جدانشدنی جنبه‌ها را مشخص و یک فعالیت مشترک را دنبال می‌کند، جست‌وجو و پژوهش در استفاده‌ی جدید از قابلیت‌های زبان، بار موسیقایی کلمات، و آفرینش در بستر ریتم و صدا.

1 Henri Meschonnic
4. Les cinq rouleaux
6. Dédicaces proverbs
9. Voyageurs de la voix

2. Europe
5. Pour la poétique
7. Max Jacob
10. Jean Arp

3. poèmes d'Algérie
8. Mallarmé

مشونیک در شعرهایش با کمترین کلمات، خواننده‌ی حرفه‌ای شعر را روبه‌روی مفاهیمی ژرف از زندگی و مرگ قرار می‌دهد. همنوایی مرگ و زندگی را در شعرهای مجموعه‌ی *کار مبهم*^۱ می‌توان دید. شعرهای این مجموعه که اغلب در بیمارستان و در آخرین روزهای زندگی شاعر سروده شده‌اند، هم‌آغوشی زبان، زندگی و مرگ هستند. همچنین یکی از عمده دغدغه‌های او در شعرهایش جدال با سکوت و صداست. کلمات در شعرهایش با وسواس و براساس آوا، لحن، صدا و ریتم‌های درونی و بیرونی‌شان کنار هم قرار می‌گیرند و همین از سختی‌های ترجمه‌ی شعرهایش به آن‌ها می‌آید. مشونیک محسوب می‌شود. مشونیک میزان اهمیتی را که ریتم و لحن و صدای کلمات برای او دارند به‌خصوص در مجموعه شعر *مسافران صدا* نشان می‌دهد. او اجرای شعر را نه از بدهی این اهمیت مستثانی می‌داند. یورگن ترابان^۲ در مورد مشونیک می‌گوید: «رای در هانری مشونیک باید به صدایش گوش سپرد. صدایش وقتی که شعرهایش را می‌خواند صدایی است بسیار نزدیک به سکوت، آرام، گرفته، بَم و قاطع، بی‌نهایت شیرین. صدایی که سیم‌اش را می‌جوید، صدایی که به‌نظر می‌رسد سؤال‌هایی را می‌پرسد، که می‌گوید: "آیا مرا شنوی؟"، صدایی که می‌داند نیاز دارد به شنیدن».^۳

مجموعه‌ی پیش رو انتخابی است از شعرهای سه مجموعه‌ی آخر هانری مشونیک به نام‌های *جهان به جهان*^۴؛ ۲۰۰۹، *نشر ارفوین*^۵، *فرز ارفوین*^۶؛ ۲۰۱۰، *نشر ارفوین*، *کار مبهم*^۷؛ ۲۰۱۲، *نشر ارفوین*.

از آن جایی که مشونیک با تسلط بر زبان و بار معنایی و «دری کلمات، از قابلیت‌های زبان فرانسه در شعرهایش با وسواس و به‌تمامی استفاده می‌کند، در ترجمه‌ی شعرهایش سعی کرده‌ام معادل‌های مناسبی را چه در انتخاب کلمات و چه در

1. *L'obscur travail*

2. Jürgen Trabant

3. Trabant, Jürgen. "Parler Vers Sur l'écriture d'Henri Meschonnic", *Europe* 995 (2012): 22.

4. *De monde en monde*

5. Éditions Arfuyen

6. *Demain dessus demain dessous*

همنشینی واج‌های واژگان و ریتم در زبان فارسی، با توجه به ظرفیت‌های این زبان پيدا و بازسازی کنم.

این ترجمه در فرصت و مکانی که کالج بین‌المللی مترجمان ادبی^۱ در شهر آرل^۲ فرانسه در اختیار من گذاشت انجام شد، بابت تمام زحمات‌شان از آن‌ها سپاس‌گزارم. همپای من از مترجم عزیز خانم فریده روا که با حوصله و دقت ترجمه‌های مرا خواندند و پیشنهادات‌شان در بهتر شدن کار مرا یاری دادند. از دوست عزیزم هلن لاکوست^۳ و استاد گرام آقای باسکال مایار^۴ نیز بابت معرفی شعرها و زندگی هنری مشونیک و دادن تمرین‌هایشان برای ترجمه، ممنونم.

1. CITL Collège international des traducteurs littéraires

2. Arles

3. Hélène Lacoste

4. Pascal Maillard